

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ημερίδα με θέμα:

«Σπουδές Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας και Πολιτισμού στο Α.Π.Θ.»

Παρασκευή 22 Μαΐου 2015

Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης
«Αμφιθέατρο Μελίνα Μερκούρη»

9:30-9.45 Χαιρετισμοί

**9:45-10:15 Παρουσίαση του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος
Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας και Πολιτισμού**
Κωνσταντίνα Ευαγγέλου

10:15-11:30 Ιστορία και Διαπολιτισμικότητα
Πρόεδρος: *Κωνσταντίνα Ευαγγέλου*

Κορδώνη, Αγγελική «Βασίλης Αλεξάκης και ελληνική γαλλόφωνη λογοτεχνία :
Ο *Μικρός Έλληνας* αναζητά το παρελθόν και συμφιλώνεται
με το παρόν».

Πολίτου, Μαρία «Λογοτεχνία, ιδεολογία και πολιτική στράτευση στον
ισπανικό εμφύλιο πόλεμο. Μια συγκριτική ανάλυση των
αυτοβιογραφικών έργων *Πεθαίνοντας στην Καταλονία* του
George Orwell και *Η Φλόγα* του Arturo Barea».

Μηλιωρίτσα Αναστασία «Μνήμη , ιστορία και συγκρότηση της ταυτότητας του μετα-
αποικιακού υποκειμένου στις δυτικές μητροπόλεις από την
Έρημο και το *Χρυσόψαρο* του J.M.G. Le Clézio στο *White
Teeth* της Zadie Smith».

11:30-12:00 Διάλειμμα

12:00-13:00 Αναπλάσεις του Θηλυκού
Πρόεδρος: *Τατιανή Ραπατζίκου*

Μποτέλη, Στεφανία «Οι γυναίκες στον Διαφωτισμό: από τον προβληματισμό για
την παιδεία των γυναικών στη διακήρυξη των δικαιωμάτων
της γυναίκας».

Σουλιώτη, Αλεξάνδρα «Η Ελλάδα ως γυναικεία μορφή σε έργα φιλελλήνων
δημιουργών».

Τερζή, Όλγα «Μετ-εγγραφές του ευριπίδειου μύθου της Φαίδρας στην
Μαργαρίτα Λυμπεράκη και τον Γιάννη Ρίτσο».

13:00-13:15 Διάλειμμα

13:15-14:45 Νεωτεριστικοί Πειραματισμοί

Πρόεδρος: *Κωνσταντίνος Γιαβής*

Γεωργαλιού, Αφροδίτη «Λογοτεχνικός και Μουσικός Ρομαντισμός: *Φάουστ, Βέρθερος, Κουρσάρος* και η μεταφορά τους στο λιμπρέτο της όπερας τον 19^ο αιώνα»

Κοφίνα, Χρύσα «Η οπτικότητα του λόγου στο ποιητικό έργο του Vassili Kamensky και του E.E. Cummings».

Παπαγεωργίου, Αθανασία «Η διερεύνηση της ουτοπίας στο έργο του Ανδρέα Εμπειρίκου».

14:45-15:00 Τελικά σχόλια-Παρατηρήσεις-Ολοκλήρωση παρουσίασης

Υπεύθυνη ΔΠΜΣ:

Κωνσταντίνα Ευαγγέλου

(Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.)

Μέλη οργανωτικής επιτροπής:

Κωνσταντίνα Ευαγγέλου

(Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.)

Τατιανή Ραπατζίκου

(Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.)

Κωνσταντίνος Γιαβής

(Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Φιλολογίας, Α.Π.Θ.)

Συμμετοχή Τμημάτων στο ΔΜΠΣ Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας και Πολιτισμού:

Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.

Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.

Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.

Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.

Φιλολογίας, Α.Π.Θ.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Βιογραφικά ομιλητριών – Περιλήψεις ανακοινώσεων

Αφροδίτη Γεωργαλιού

Τίτλος ανακοίνωσης:

«Λογοτεχνικός και Μουσικός Ρομαντισμός: *Φάουστ*, *Βέρθερος*, *Κουρσάρος* και η μεταφορά τους στο λιμπρέτο της όπερας τον 19^ο αιώνα».

Περίληψη ανακοίνωσης:

Η έννοια του Ρομαντισμού είναι εξαιρετικά ευρεία. Βασικά γνωρίσματα του ρομαντικού κινήματος ήταν η ευαισθησία, η ανάδειξη του καλλιτέχνη ως υπέρτατου δημιουργού και η κυριαρχία των συναισθημάτων επί της λογικής. Ρομαντικά στοιχεία απαντώνται σε διάφορες εποχές. Ίσως δεν είναι υπερβολική η άποψη ότι κάθε τέχνη είναι ρομαντική αφού, ενώ αντλεί το υλικό της από τη ζωή ή την εμπειρία, το αναδιαμορφώνει μέσα από τη σκοπιά του καλλιτέχνη και δημιουργεί έναν νέο κόσμο πέρα από τα τετριμμένα. Η προσωπικότητα των ρομαντικών δημιουργών ταυτίστηκε με το έργο τους και η συντηρητική προσέγγιση του Κλασικισμού, η έμφαση στην αναλογία, την τελειότητα και τη συμμετρία αντικαταστάθηκαν από ριζοσπαστική έκφραση που αποζητούσε το δυσανάλογο, το υπερβολικό και το παράξενο. Ο Ρομαντισμός χαρακτηρίστηκε από αυθορμητισμό, ελευθερία έκφρασης και φαντασία. Μολονότι ο παραλογισμός συνεπαγόταν έντονη αγωνία και οδύνη, αποτέλεσε απρόβλεπτη πηγή έμπνευσης. Συγκεκριμένα, ο *Φάουστ*, *Τα πάθη του νεαρού Βέρθερου* και ο *Κουρσάρος* σημάδεψαν την εποχή τους και τη δυτική παράδοση εν γένει και ενέπνευσαν και την όπερα. Οι όπερες *Φάουστ*, *Βέρθερος* και *Κουρσάρος* υπηρετούν μια τέχνη διαφορετική όπου η μουσική είναι κυρίαρχη. Η λογοτεχνία προσφέρει τις πρώτες ύλες, αλλά συνθέτης και λιμπρετίστας δημιουργούν ανεξάρτητο καλλιτεχνικό αποτέλεσμα.

Βιογραφικό:

Από τον Απρίλιο 2013 μέχρι σήμερα η Αφροδίτη Γεωργαλιού εγγράζεται ως μεταφράστρια / διερμηνέας (Αγγλικά, Γαλλικά, Ελληνικά). Έχει επίσης εργαστεί ως ασκούμενη μεταφράστρια στη Γενική Διεύθυνση Μετάφρασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις Βρυξέλλες. Ολοκλήρωσε το Διατμηματικό Μεταπτυχιακό στην Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία και Πολιτισμό (Α.Π.Θ.) το 2014 και είναι κάτοχος Πτυχίου Μετάφρασης (Αγγλικά, Γαλλικά, Ελληνικά) από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο στην Κέρκυρα. Στο παρελθόν έχει παρακολουθήσει πρόγραμμα διερμηνείας συνεδρίων υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Από το 2004 έως σήμερα ασχολείται με τις σπουδές μονωδίας.

Αγγελική Κορδώνη

Τίτλος ανακοίνωσης:

«Βασίλης Αλεξάκης και ελληνική γαλλόφωνη λογοτεχνία: Ο *Μικρός Έλληνας* αναζητά το παρελθόν και συμφιλιώνεται με το παρόν».

Περίληψη ανακοίνωσης:

Παρουσιάζοντας αρχικά τον όρο «γαλλόφωνη λογοτεχνία», η εισήγηση αυτή έχει στόχο να πραγματευτεί το έργο του Βασίλη Αλεξάκη. Ο Έλληνας συγγραφέας αποφασίζει να εγκαταλείψει προσωρινά τη μητρική του γλώσσα και να ασχοληθεί με τη συγγραφή των πρώτων του μυθιστορημάτων στα γαλλικά. Σύντομα όμως ξεκινάει να τα μεταφράζει ο ίδιος στα ελληνικά περνώντας διαδοχικά από τη μια γλώσσα στην άλλη. Το πέρασμα από τα γαλλικά στα ελληνικά τον φέρνει αντιμέτωπο με το παρελθόν, τον πόνο της ξενιτιάς και τον

νόστο για την πατρίδα του. Τα στοιχεία αυτά αποτελούν ταυτόχρονα τον πυρήνα των έργων του καθώς και την κινητήρια δύναμή του. Το συνολικό έργο του Βασίλη Αλεξάκη χαρακτηρίζεται από μια αέναη αναζήτηση γλώσσας, πολιτισμού, ταυτότητας η οποία αναδύεται μέσα από λέξεις, εικόνες και συναισθήματα. Η αναζήτηση του συγγραφέα παίρνει τη μορφή ενός νοσταλγικού ταξιδιού προς τη δική του Ιθάκη θυμίζοντας στον αναγνώστη πως η διαδικασία αυτή δεν είναι πάντα ανώδυνη. Κι όμως, στα δύο τελευταία του μυθιστορήματα *L'Enfant grec* (2012) και *La Clarinette* (2015) ο συγγραφέας εμφανίζεται συμφιλωμένος με το παρόν, τη διγλωσσία καθώς και τη διπλή πολιτισμική του ταυτότητα.

Βιογραφικό:

Η Αγγελική Κορδώνη γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και είναι πτυχιούχος του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ. Είναι κάτοχος τριών μεταπτυχιακών τίτλων (Γαλλική Λογοτεχνία, Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία και Πολιτισμός, Διδασκαλία Ξένων Γλωσσών). Το 2015 έλαβε το Διδακτορικό της Δίπλωμα στη Διδακτική της Λογοτεχνίας από το Πανεπιστήμιο Sorbonne Nouvelle-Paris III με υποτροφία από το Ι.Κ.Υ. Έχει εργασθεί ως καθηγήτρια γαλλικής γλώσσας στην Ελλάδα, στο Βέλγιο και τη Γαλλία στην πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, σε ΙΕΚ, ΕΠΑΣ, ΚΔΒΜ και ΤΕΙ. Έχει συμμετάσχει με εισηγήσεις σε διεθνή συνέδρια στη Νέα Υόρκη, την Τουρ, την Τιμισοάρα, την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη και έχει δημοσιεύσει επιστημονικά άρθρα σχετικά με την ελληνική γαλλόφωνη λογοτεχνία και την ένταξη της δημιουργικής γραφής στην τάξη FLE. Αποτελεί μέλος της συγγραφικής ομάδας του βιβλίου *Γαλλική Γραμματική στα Ελληνικά*, το οποίο επίσης προλογίζει.

Χρύσα Κοφίνα

Τίτλος ανακοίνωσης:

«Η οπτικότητα του λόγου στο ποιητικό έργο του Vassily Kamensky και του E.E. Cummings».

Περίληψη ανακοίνωσης:

Η ανακοίνωση επιχειρεί μια συγκριτική μελέτη της ρωσικής και αμερικανικής οπτικής ποιητικής γραφής των αρχών του 20ού αιώνα μέσα από το έργο των ποιητών και ζωγράφων Vassily Kamensky και E.E.Cummings, οι οποίοι αξιοποίησαν στη γραφή τους στοιχεία που παραδοσιακά ανήκαν στο χώρο της ζωγραφικής. Η εξερεύνηση νέων τεχνικών με τη μίξη διαφόρων τεχνών και σημειωτικών συστημάτων ήταν συχνή στους καλλιτεχνικούς κύκλους στις αρχές του 20ού αιώνα, καθώς σχετιζόταν με το αίτημα των καλλιτεχνικών Πρωτοποριών για σύνδεση της τέχνης με την πρακτική πλευρά της ζωής και εξέφραζε παράλληλα τη διάθεση παραγωγής μιας αντι-τέχνης, που θα ανέτρεπε την παράδοση. Ειδικά για τους ρώσους πρωτοπόρους η ανάπτυξη νέων καλλιτεχνικών μέσων έχει ως στόχο να επιτρέψει στο Σημαινόν να ορίσει νέα Σημαινόμενα και να εκφράσει το περιεχόμενο μιας κοινωνίας που εξεγείρεται ενάντια στη σύγχρονη αστική κουλτούρα. Από την άλλη, η ποίηση του E.E. Cummings συνδυάζει στοιχεία των Πρωτοποριών με την παραδοσιακή αντίληψη περί οργανικότητας του έργου τέχνης και με τη ρομαντική ατομιστική ιδεολογία. Αφού, λοιπόν, ερευνηθούν οι τεχνικές και τα μέσα που χρησιμοποιεί ο κάθε ποιητής και η στόχευση που θέτουν τα έργα αυτά, και λαμβάνοντας υπόψη το ιστορικό-πολιτικό υπόβαθρο της εποχής, θα επιχειρηθεί να ερμηνευθεί η εξωτερική ομοιότητα των ποιημάτων σε σχέση με την ιδεολογική και χωρική τους απόσταση.

Βιογραφικό:

Η Χρύσα Κοφίνα εργάζεται ως εκπαιδευτικός στη Μέση Εκπαίδευση. Είναι πτυχιούχος του τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ με κλασική ειδίκευση και του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ στην κατεύθυνση της ζωγραφικής. Είναι επίσης κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών του ΔΠΜΣ Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας και Πολιτισμού της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ. Έχει πάρει μέρος σε ομαδικές εκθέσεις ζωγραφικής και ως εισηγήτρια σε ημερίδες με παιδαγωγικό περιεχόμενο. Στα ενδιαφέροντά της εντάσσονται η σύνδεση της ζωγραφικής με τη λογοτεχνία και η αξιοποίηση των τεχνών, και ιδιαίτερα του θεάτρου, στη διδακτική πρακτική.

Τασία Μηλιωρίτσα

Τίτλος ανακοίνωσης:

«Μνήμη, ιστορία και συγκρότηση της ταυτότητας του μετα-αποικιακού υποκειμένου στις δυτικές μητροπόλεις: από την *Έρημο* και το *Χρυσόψαρο* του J. M. G. Le Clézio στο *White Teeth* της Zadie Smith».

Περίληψη ανακοίνωσης:

Στην παρούσα εισήγηση εξετάζονται ζητήματα πολιτισμικής ταυτότητας και ετερότητας, όπως αυτά εμφανίζονται στην *Έρημο* και στο *Χρυσόψαρο* του J. M. G. Le Clézio και στο *White Teeth* της Zadie Smith. Έννοιες όπως διαπολιτισμικότητα, πολυπολιτισμικότητα, «επιστροφή στις ρίζες», ενσωμάτωση, αφομοίωση, υβριδισμός, οι οποίες εν πολλοίς καθιερώνονται με την ευρύτατη εξάπλωση των μετα-αποικιακών σπουδών από την τελευταία δεκαετία του 20^{ου} αι., χρησιμοποιούνται ως υπόβαθρο για να δειχθεί πώς εγγράφεται στο σώμα των τριών λογοτεχνικών κειμένων μια θεματολογία και ένας προβληματισμός που πηγάζει από την πραγματικότητα της μεταφοράς του μετα-αποικιακού υποκειμένου, ως μετανάστη πλέον, στην πολυεθνική μητρόπολη: Μασσαλία, Παρίσι, Λονδίνο. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο θέμα της ιστορίας αλλά και της μνήμης, ατομικής και συλλογικής, όπως εμφανίζεται στο καθένα από τα τρία έργα. Παρά τις εμφανείς, (και συχνά εντυπωσιακές και απρόσμενες) ομοιότητες, ανιχνεύονται και χαρακτηριστικές διαφορές που υποδεικνύουν μια εντελώς διαφορετική αντιμετώπιση τόσο της σχέσης παρόντος – παρελθόντος, παράδοσης και εκσυγχρονισμού, και του ρόλου της στη συγκρότηση της ταυτότητας του μετανάστη και στην όξυνση ή άμβλυνση του αισθήματος ξενότητας και αποκλεισμού, όσο και του δίπολου Ανατολή – Δύση. Διαφορές, όχι μόνο ανάμεσα στους δυο συγγραφείς, αλλά και ανάμεσα στα δυο έργα του ίδιου συγγραφέα, του Le Clézio, τα οποία χωρίζει μια χρονική απόσταση δεκαεπτά περίπου χρόνων.

Βιογραφικό:

Η Τασία Μηλιωρίτσα γεννήθηκε και μεγάλωσε στη Λαμία. Σπούδασε κλασική φιλολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του Ε.Κ.Π.Α. και γλωσσολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του Α.Π.Θ. Από το 2012 είναι κάτοχος του μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης στις Σπουδές Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας και Πολιτισμού του ομώνυμου Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. Ζει στη Λαμία, όπου εργάζεται ως φιλόλογος στη Μέση Εκπαίδευση.

Στεφανία Μποτέλη

Τίτλος ανακοίνωσης:

«Οι γυναίκες στον Διαφωτισμό. Από τον προβληματισμό για την παιδεία των γυναικών στη Διακήρυξη των δικαιωμάτων της γυναίκας».

Περίληψη ανακοίνωσης:

Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού, σε ολόκληρη την Ευρώπη, ο γενικότερος προβληματισμός για την παιδεία επεκτάθηκε και στις γυναίκες και άρχισαν να ακούγονται οι πρώτες φωνές διαμαρτυρίας για την κακή εκπαίδευση που λάμβανε η γυναίκα, γεγονός που είχε αρνητικές συνέπειες τόσο για την ίδια -καθώς την καθιστούσε ένα άτομο αμόρφωτο και παθητικό- όσο και για την κοινωνία. Έτσι, άρχισαν να κυκλοφορούν κείμενα που πρότειναν τρόπους βελτίωσης της εκπαίδευσης των γυναικών. Στη συνέχεια, και κάτω από το βάρος των ιστορικών εξελίξεων, ο προβληματισμός για την παιδεία μεταλλάχθηκε σε διεκδικήσεις από την πλευρά των γυναικών για δικαιώματα, φυσικά, κοινωνικά και πολιτικά. Στο πλαίσιο αυτό, σε αντιστοιχία με τη Διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του πολίτη, η Olympe de Gouges, μια αμφίσημη προσωπικότητα, εμβληματική για τις μετέπειτα φεμινίστριες, κυκλοφόρησε στα 1791 τη Διακήρυξη των δικαιωμάτων της γυναίκας-πολίτη. Ωστόσο, το ανδροκρατούμενο πολιτικό σύστημα άφησε κάποιες γυναικείες φωνές να ακουστούν, μόνο όσο κάτι τέτοιο εξυπηρετούσε συγκεκριμένες πολιτικές σκοπιμότητες. Έτσι, γρήγορα, οι διεκδικητικές φωνές καταπνίγηκαν, οι μαχητικότερες των γυναικών στιγματίστηκαν και οι ιδέες για τα δικαιώματα της γυναίκας που κυοφορήθηκαν την περίοδο αυτή θα καρποφορούσαν πολύ αργότερα.

Βιογραφικό:

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και εργάζεται ως φιλόλογος στη δημόσια εκπαίδευση. Είναι πτυχιούχος της Ελληνικής Φιλολογίας του Α.Π.Θ. (του τομέα Μεσαιωνικών και Νεοελληνικών Σπουδών) με μεταπτυχιακό δίπλωμα στις «Επιστήμες της Γλώσσας και της Επικοινωνίας» και μεταπτυχιακές σπουδές στο Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία και Πολιτισμός». Εργάστηκε ως επιμορφώτρια ελληνικής γλώσσας και συνεργάτιδα σε ερευνητικά προγράμματα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας. Κατά το έτος 2014-2015 είναι αποσπασμένη στο Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα τα τελευταία χρόνια εστιάζουν σε ζητήματα σχετικά με τη γυναικεία εκπαίδευση, τη γυναικεία γραφή και τις έμφυλες ιδεολογίες και ταυτότητες στη λογοτεχνία.

Τερζή Όλγα

Τίτλος ανακοίνωσης:

«Μετ-εγγραφές του ευριπίδειου μύθου της Φαίδρας στη Μαργαρίτα Λυμπεράκη και στον Γιάννη Ρίτσο».

Περίληψη ανακοίνωσης:

Ο μύθος κατέχει σημαντική θέση στη λογοτεχνία από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα. Οι καλλιτέχνες κάθε εποχής αντλούν στοιχεία από τους μυθολογικούς κύκλους και δημιουργούν το δικό τους έργο, όπου ενυπάρχει ένας μύθος άλλοτε ευδιάκριτος και άλλοτε καλά κρυμμένος. Ένας από τους μύθους που εμφανίζεται με μεγάλη συχνότητα στα λογοτεχνικά έργα της ελληνικής και της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας είναι ο μύθος της Φαίδρας. Αρχετυπικός μύθος είναι η σωζόμενη ευριπίδεια τραγωδία *Ιππόλυτος στεφανηφόρος*. Έχοντας αυτόν ως

βασικό γνώμονα, η Μαργαρίτα Λυμπεράκη και ο Γιάννης Ρίτσος εμπνέονται και συγγράφουν το σενάριο *Φαίδρα* και το αφηγηματικό ποίημα *Φαίδρα* αντίστοιχα. Μελετώντας τα δύο αυτά λογοτεχνικά έργα και αναζητώντας το μύθο, το μύθημα, το θέμα, τα μοτίβα και τα διακειμένα σε σχέση με τον ευριπίδειο μύθο, γίνεται σαφές ότι ο μύθος της Φαίδρας είναι ο πυρήνας τους, όμως περιβάλλεται κάθε φορά από διαφορετικές κοινωνικο-πολιτικές συνθήκες που επηρεάζουν το δημιουργό. Η εφαρμογή του αφηγηματικού μοντέλου Greimas/Ubersfeld ενισχύει το συμπέρασμα ότι τα λογοτεχνικά έργα βασίζονται σε πρωταρχικούς μύθους, συγχρόνως όμως εμπλουτίζονται από τις εμπειρικές καταβολές και εμπειρίες του συγγραφέα. Έτσι, δημιουργούνται πολλαπλές μετ-εγγραφές ενός μύθου που τονίζουν τη μακροβιότητά του και την εκ νέου νοηματοδότησή του.

Βιογραφικό:

Η Όλγα Τερζή είναι υποψήφια διδάκτωρ στον τομέα της Λογοτεχνίας της Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ. Ολοκλήρωσε το πρώτο της πτυχίο το 2004 στο τμήμα της Ελληνικής Φιλολογίας του Αριστοτελείου, με ειδίκευση την κλασική φιλολογία. Το 2011 περάτωσε το Διατμηματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας και Πολιτισμού, όπως και το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα της Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. Είναι, επίσης, πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ. (2015). Έχει εργαστεί ως αναπληρώτρια και ωρομίσθια εκπαιδευτικός στη Μέση Εκπαίδευση. Γνωρίζει πολύ καλά την αγγλική και τη γαλλική γλώσσα. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα αφορούν τη συγκριτική γραμματολογία και τη μετεγγραφή των μύθων σε λογοτεχνικά κείμενα.

Αθανασία Παπαγεωργίου

Τίτλος ανακοίνωσης:

«Η διερεύνηση της ουτοπίας στο έργο του Ανδρέα Εμπειρικού».

Περίληψη ανακοίνωσης:

Το κίνημα του υπερρεαλισμού έθεσε ως στόχο του να αλλάξει όχι μόνο την τέχνη αλλά και την ίδια τη ζωή. Από την άποψη αυτή, συνιστά μία αληθινή επανάσταση και συνδέεται σαφώς με την έννοια της ουτοπίας, η οποία είναι παλαιότερη αλλά εμπλουτίστηκε με νέο περιεχόμενο στη διάρκεια του 20ού αιώνα. Από την πλευρά του, ο Ανδρέας Εμπειρικός, ο πλέον σημαντικός εκπρόσωπος του υπερρεαλισμού στη νεοελληνική λογοτεχνία, οραματίστηκε μία απόλυτα προσωπική ουτοπία, αναμειγνύοντας τα χαρακτηριστικά του υπερρεαλισμού με την ψυχανάλυση και το ερωτικό στοιχείο. Μάλιστα, αυτό το ουτοπικό όραμα του Εμπειρικού φαίνεται ότι δεν είχε αποκτήσει ολοκληρωμένη μορφή από την αρχή αλλά διαμορφώθηκε σταδιακά, καθώς ο ποιητής προχωρούσε στη συγγραφή και τη δημοσίευση του έργου του. Η ανίχνευση αυτής της πορείας ξεκινά από τη μελέτη της πρώτης συλλογής του ποιητή (*Υψικάμινος*, 1935) και φτάνει ως τις μεταθανάτιες εκδόσεις (π.χ. *Οκτάνα*, 1980, *Μέγας Ανατολικός*, 1990-1992), όπου η εμπειρική ουτοπία παρουσιάζεται πιο συγκροτημένη. Εξάλλου, φαίνεται ότι το ουτοπικό όραμα του Εμπειρικού διασταυρώνεται με πολλές άλλες λογοτεχνικές ουτοπίες, παλαιότερες και νεότερες, και προσφέρεται για μία σειρά από διακειμενικές προσεγγίσεις.

Βιογραφικό:

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Άρτα. Ολοκλήρωσε τις βασικές της σπουδές στο Φιλολογικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (2003-2007), με ειδίκευση στη μεσαιωνική και νεοελληνική φιλολογία. Για τις μεταπτυχιακές της σπουδές επέλεξε το Α.Π.Θ. και πιο συγκεκριμένα το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία και Πολιτισμός» (2011-2014). Από το 2007 ζει στην Αθήνα και εργάζεται στην

ιδιωτική εκπαίδευση. Από τον Ιανουάριο του 2015 είναι καθηγήτρια στο Αμερικανικό Κολέγιο Ελλάδος (Pierce).

Μαρία Πολίτου

Τίτλος ανακοίνωσης:

«Λογοτεχνία, ιδεολογία και πολιτική στράτευση στον ισπανικό εμφύλιο πόλεμο. Μια συγκριτική ανάλυση των αυτοβιογραφικών έργων *Πεθαίνοντας στην Καταλονία* του George Orwell και *Η Φλόγα* του Arturo Barea».

Περίληψη ανακοίνωσης:

Στην ανακοίνωση αυτή θα γίνει μια συγκριτική προσέγγιση των έργων με κεντρικό άξονα το αυτοβιογραφικό στοιχείο και τον προβληματισμό για τη δυνατότητα της λογοτεχνίας να αντανakλά μέσα από το πρίσμα της ιδεολογίας την βιωμένη ιστορική πραγματικότητα χωρίς να χάνει την αισθητική της αξία. Αρχικά θα γίνει μια συνοπτική παρουσίαση του ιστορικού γεγονότος του ισπανικού εμφυλίου και της εργοβιογραφίας των δύο συγγραφέων του τίτλου, καθώς και της υπόθεσης των εξεταζόμενων έργων. Θα ακολουθήσει η ειδολογική κατάταξη των κειμένων με βάση τα χαρακτηριστικά του πολεμικού μυθιστορήματος και της πολεμικής ανταπόκρισης και η διερεύνηση της σχέσης της πολιτικής ιδεολογίας των δύο δημοσιογράφων-συγγραφέων με το λογοτεχνικό τους έργο, προσεγγίζοντας διεξοδικά τα κίνητρά τους για τη συγγραφή των συγκεκριμένων λογοτεχνικών κειμένων. Τέλος θα γίνει αναφορά στο θέμα της πρόσληψης των έργων από τη στιγμή της συγγραφής τους ως τις μέρες μας, με εστίαση στον αντίκτυπο της πολιτικής γραφής στην εκδοτική τους πορεία.

Βιογραφικό:

Η Μαρία Πολίτου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη, όπου και εργάζεται ως καθηγήτρια στη μέση εκπαίδευση. Σπούδασε Κλασική Φιλολογία στη Φιλοσοφική Σχολή, καθώς επίσης και Θεατρολογία στο Τμήμα Θεάτρου της Σχολής Καλών Τεχνών του ΑΠΘ. Πρόσφατα ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές σπουδές της στον τομέα «Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας και Πολιτισμού» σε διατμηματικό πρόγραμμα του ίδιου πανεπιστημιακού ιδρύματος. Τα τελευταία χρόνια ασχολείται ιδιαίτερα με την ποίηση. Ποιήματά της έχουν δημοσιευτεί σε έντυπα και ηλεκτρονικά περιοδικά. Η ίδια γράφει μελέτες και κριτικές σε περιοδικά λόγου και τέχνης. Το 2014 κυκλοφόρησε η πρώτη ποιητική της συλλογή με τον τίτλο «Εφήμερη στην Πένα του Θεού» (Εκδόσεις των Φύλων, Αθήνα)

Αλεξάνδρα Σουλιώτη

Τίτλος ανακοίνωσης:

«Η Ελλάδα ως γυναικεία μορφή σε έργα φιλελλήνων δημιουργών».

Περίληψη ανακοίνωσης:

Η παρούσα μελέτη περιλαμβάνει την εξέλιξη του φαινομένου του φιλελληνισμού κατά το 19^ο αιώνα στην Ευρώπη και τη σύνδεσή του με το κίνημα του ρομαντισμού που κάνει την εμφάνισή του στη λογοτεχνία και στη ζωγραφική την ίδια περίοδο. Στο επίκεντρο βρίσκεται η απεικόνιση της Ελλάδας ως γυναικείας μορφής σε φιλελληνικά λογοτεχνικά κείμενα και ζωγραφικούς πίνακες από τη Γαλλία και τη Μ. Βρετανία την περίοδο μεταξύ 1814-1830. Προσεγγίζοντας έργα του George Gordon Byron και μέσα από μελέτη των ηρωίδων τους αντλούμε συμπεράσματα σχετικά με την εικόνα που είχαν οι ευρωπαίοι για την

προεπαναστατική Ελλάδα. Όσον αφορά τη ζωγραφική, έχοντας ως επίκεντρο τα έργα του Delacroix, ερευνάται ο αντίκτυπος της ελληνικής επανάστασης στην Ευρώπη και ο τρόπος με τον οποίο παρουσιάζεται η γυναίκα-Ελλάδα στο πλαίσιο του κινήματος του ρομαντισμού-κλασικισμού.

Τέλος, εξετάζονται οι λόγοι που ωθούν τους καλλιτέχνες να απεικονίσουν την Ελλάδα με τη μορφή της γυναίκας την περίοδο αυτή και πώς αυτή η επιλογή εξυπηρετεί πολιτικά και καλλιτεχνικά κίνητρα.

Βιογραφικό:

Αρχαιολόγος και Ιστορικός Τέχνης. Απόφοιτος του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ και κάτοχος του Διατμηματικού Μεταπτυχιακού Διπλώματος με τίτλο «Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία και Πολιτισμός» της Φιλοσοφικής σχολής του Α.Π.Θ. Έχω παρακολουθήσει μαθήματα Ιστορίας και Ανθρωπολογίας στο Universidad Complutense de Madrid. Εργάστηκα ως ιστορικός τέχνης στη Δημοτική Πινακοθήκη Θεσ/νίκης και εθελοντικά στο Ολυμπιακό μουσείο Θεσ/νίκης. Ασχολούμαι με τη διδασκαλία φιλολογικών και ξενόγλωσσων μαθημάτων (αγγλικής και ισπανικής γλώσσας) και με τη διόρθωση και την επιμέλεια λαογραφικών κειμένων.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ